

**estonia
ballett**

RAT*ESTONIA*

GISELLE

ЖИЗЕЛЬ

ADOLPHE ADAM

GISELLE

Ballett 2 vaatuses

T. GAUTIER' ja V. SAINT-GEORGES'I
libreto

Koreograafia —
J. CORALLI, J. PERROT ja M. PETIPA

Esietendus — 23. mail 1975. a.

Ballettmeistrid-lavastajad —
Vene NFSV rahvakunstnik,
NSVL riikliku preemia laureaata
ALLA SELEST
ja
RAFAIL VAGABOV

Dirigendid — Eesti NSV teeneline
kunstitegelane VALLO JÄRVI
Eesti NSV rahvakunstnik ERI KLAS

Kunstnik — KUSTAV-AGU PÜÜMAN

Ballettmeistrid-repetiitorid —
Eesti NSV rahvakunstnikud
HELMU PUUR ja TIIT HÄRM
Eesti NSV teeneline kunstnik
AIME LEIS
OLGA MAJEVSKAJA
NADEŽDA TIHHONOVA

Kontsertmeistrid —
REET KIVARI, ELNA KODRES ja
ELLIS LÖÖKE

Orkestri kontsertmeister —
MATI UFFERT

Etenduse juht — JÜRI KRUUS

A. Adami balleti «Giselle» esietendus:
Théâtre de l'Académie Royale de Musique Paris,
28. juuni 1841. M. Petipa lavastus: 5. veebr.
1884. a. Peterburis. Balleti varasemad lavastused
«Estonia» teatris: 1929, 1942, 1959 ja 1966.

Osades:

- Giselle — Eesti NSV teeneline
kunstnik
ELITA ERKINA
— Eesti NSV teeneline
kunstnik
TAMARA SOONE
INGE ARRO
SAIMA KRANIG ✓
Krahv Albert — Eesti NSV rahvakunstnik
TIIT HÄRM
Eesti NSV teeneline kunstnik
VJATŠESLAV MAIMUSSOV ✓
JEVGENI NEFF
- Berthe,
Giselle'i ema — HELLE MARVET *ojalõ*
Hertsog — Eesti NSV teeneline kunstnik
JÜRI LASS
JURIS ŽIGURS ✓
- Wilfride,
Albert'i sõber — PEETER KARELL
Bathilde,
Albert'i mõrsja — SVETLANA BALOJAN
LARISSA KAUR ✓
NATALIA LUKAŠEVITS
- Metsnik — Eesti NSV teeneline kunstnik
JANIS GARANCIS
ALEKSANDR BULDAKOV ✓
- Myrtha, vilide
valitsejanna — TATJANA LAID
TATJANA SOLOVKINA
OLGA TŠITŠEROVA ✓
- Kaks vilit — INGE ARRO
SVETLANA BALOJAN
TAMARA BUROVA ✓
SAIMA KRANIG
NATALIA LUKAŠEVITS
TATJANA LAID
ELENA MARTINSON
TATJANA VORONINA ✓
- Pas de deux — INGE ARRO
SAIMA KRANIG
TATJANA LAID
TATJANA SOLOVKINA
TATJANA VORONINA ✓
— ALEKSANDR BASIHHIN ✓
JEVGENI NEFF
MIHHAIL NETŠAJEV

Orkestrisolistid:

- vioolal — JAAN KEREM
oboedel — VILJAR JÕE või
JAAK MAASIK

Balleti «Giselle» aluseks on vana legend «villidest» — mõrsjatest, kes on surnud enne pulmi. Keskööl, nagu jutustab legend, tõusevad villid kalmudest ja tantsivad, otsekui püüdes jätkata oma tütarlapsepõlve laule ja mängu, millised surm nii julmalt on katkestanud. Teelist, kes nendega kohtub, tabab õnnetus, kuna kättemaksukirest vallatud villid haaravad ta oma ringmängudesse ja keerutavad meeletus tantsus seni, kuni ta surnuna maha langeb.

ESIMENE VAATUS

Väike vaikne küla, mille asukateks lihtsad, otsekohesed inimesed.

Nooruke taluneiu Giselle röömustab päikese, sinitaeva ja linnulaulu üle, kõige enam aga oma usaldusliku ja puhta armastuseõnne üle. Ta armastab ja usub, et on ka ise siiralt armastatud. Metsnik, kes tütarlapsesse lootustult armunud, püüab Giselle'i tõemeeli veenda, et tema armastatu — Albert — pole kellegi talupoeg, vaid hoopis teda pettev ümberriietunud aadlimees.

Metsnik poetub Albert'i majja, mille too maal on üürinud, ja avastabki seal vapimärgiga hõbedase mõõga. Nüüd on ta lõplikult veendunud, et Albert varjab oma suursugust päritolu.

Külasse jäävad pärast jahti puhkama kõrged isandad koos hiilgava kaaskonnaga. Talurahvas võtab nad vastu lahkelt ja rõõmuga.

Albert on segaduses ootamatust kohtumisest tulnukatega, ta püüab varjata oma sidemeid nendega, seda enam, et küllaliste hulgas on ka tema mõrsja Bathilde. Ent samas näitab metsnik kõigile Albert'i mõõka ja paljastab pettuse.

Giselle on vapustatud. Purunenud on tema lihtne, lootuste- ja unistusterohke maailm. Ta hullub ning sureb.

TEINE VAATUS

Õisel kalmistul ilmuvad haudade vahele viirastuslikud villid. «Mõrsjarüüdes, õitega pärjatud... tantsivad vastupandamatult kaunid villid kuuvalgel, tantsivad seda kirglikumalt ja pöörasemalt, mida enam tunnevad, et neile antud aeg möödub, et nad taas peavad pöörduma tagasi oma jääkülmasse haudadesse...»

(H. Heine)

Villid märkavad metsnikku. Vaevatuna süümepiinadest, tuleb ta Giselle'i kalmule. Kaigi käskijanna Myrtha märguandel haaravad villid metsniku oma tontlikku ringi tantsima — kuni ta hingetult maha langeb.

Kuid ka Albert ei suuda unustada hukkunud Giselle'i, südaööl tuleb temagi siia kalmule. Sedamaid piiravad villid noormehe ümber, metsniku koletu saatus ähvardab tedagi. Ent nüüd ilmub Giselle'i varjukuju, tütarlapse puhas ja ennastsalgav armastus kaitseb Albert'i ning päästab ta vilide käest.

Koos tõusva päikese esimeste kiirtega hajuvad valged viirastused — villid. Hajub ka Giselle'i habras kuju. Kuid Giselle jääb alatiseks elama Albert'i meeltes ühes sügava kahetsustundega kaotatud armastusest — armastusest, mis oli tugevam surmast.